

تحلیل نقش نظم نوین جهانی در خاورمیانه

خدیدجه لویمی^۱، محمد مهدی کریمی نیا^۲، مجتبی انصاری مقدم^۳

^۱ سطح دو (کارشناسی) رشته فقه و اصول، از مدرسه علمیه حضرت فاطمه الزهرا(س)، کوی علوی اهواز، فعال فرهنگی و پژوهشگر

^۲ استادیار و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم (نویسنده مسئول)

^۳ دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث دانشگاه میبد، مدرس دانشگاه

چکیده

در تئوری توطئه، اصطلاح نظم نوین جهانی به پیدایش حکومتی تمامیت خواه برای سلطه بر تمام دنیا اطلاق می‌گردد. در تئوری‌های توطئه درون‌مایه معمول نظم نوین جهانی پایگاه سری قدرتی از نخبگان بین‌المللی در نظر گرفته می‌شوند که لیست بلندبالایی از اقداماتی که باید در سطح جهان انجام دهند در دست دارند و در حال دسیسه‌چینی برای حاکمیت بر جهان از طریق یک حکومت جهانی اقتدارگرا و قدرت طلب هستند؛ حکومتی که جایگزین حاکمیت تمامی کشورهای مستقل جهان شود. نظم نوین جهانی به پروپاگاندایی که در راستای القای برقراری حکومت جهانی به عنوان نقطه عطف پیشرفت تاریخ و حد اعلائی آن انجام می‌گیرد نیز اطلاق می‌شود. طرح‌ریزی رخدادهای مهمی در سیاست و اقتصاد جهان به گروه‌های تأثیرگذار کوچکی نسبت داده می‌شوند که از طریق سازمان‌های صوری متعددی انجام می‌گیرند. تلاش برای تسلط بر جهان از جانب گروه‌های سیاسی و سری کوچک طی حوادث تاریخی و کنونی متعدد، جزئی از نقشه دست‌یابی به سلطه جهانی در نظر گرفته شده‌اند. قبل از دهه ۹۰ بیشتر معتقدان به این تئوری توطئه یا راست‌گرایان ضد حکومتی یا مسیحیان اصول بوده است. منتقدان و روانشناسان اعتقاد به این نظریه را غالباً بر آمده از پارانویا می‌دانند. تغییراتی که در سال‌های پایانی دهه هشتاد روی داد، تأثیری عمده بر جغرافیای سیاسی جهان و سیستم بین‌الملل داشت. این تغییر موجب حذف اتحاد جماهیر شوروی و پدیدار شدن کشورهای جدیدی در نقشه جغرافیایی دنیا شد. با خاتمه جنگ سرد، نظم جهانی متحول شده و به پیدایش تفکر نظم نوین جهانی منتهی شد. پیروزی ایالات متحده در جنگ خلیج فارس، بهترین فرصت را برای آمریکا فراهم آورد تا از آن به صورت یک‌جانبه در جهت حفظ نفوذ خود در خاورمیانه و تحقق ایده نظم نوین جهانی بهره‌برداری کند. در برداشت آمریکایی‌ها، جهان مطیع قدرت آمریکاست و چنین جهانی با تفکر مذکور هماهنگ و دارای نظم نوین خواهد بود. مورد خاورمیانه، تأیید کننده این ادعاست. اینکه ایالات متحده با نفوذترین کشور در منطقه می‌باشد، چیزی است که به آن اجازه می‌دهد منازعات را مدیریت کند و نظم و هماهنگی را حکمفرما سازد. فرضیه ای بدین ترتیب مطرح گردیده است که اتخاذ سیاست نظم نوین جهانی پس از جنگ سرد موجب گسترش نفوذ آمریکا در خاورمیانه شده است.

واژه‌های کلیدی: سیاست خاورمیانه‌ای آمریکا، جنگ سرد، منطقه خاورمیانه، نظم نوین جهانی